

ปฐมกาล 32:1-33: “เจ้าชื่ออะไร?”

BY: Dr. Takamitsu Muraoka

ปฐมกาล 32 เป็นเรื่องราวของการทำให้เกิดการคืนดีกัน เรื่องการคืนดีกันเป็นคำสอนสำคัญคำสอนหนึ่งในพระคัมภีร์ ไม่มีใครต้องการอยู่คนเดียว โดดเดี่ยว เมื่อความสัมพันธ์ระหว่างคนสองคน หรือกลุ่มสองกลุ่มมีปัญหา เราคงต้องจัดการอะไรสักอย่าง ผมอย่างแบ่งปันกับทุกคนว่า เราสามารถเรียนรู้เรื่องการคืนดีกันนี้ได้จากพระธรรมตอนนี้ ซึ่งผมขอสรุปเป็นหกประเด็นสำคัญ คือ

1. ความถ่อมใจของผู้ที่ทำความผิดต่อผู้อื่น ความถ่อมใจนี้สำคัญมาก ไม่เช่นนั้นจะไม่มีเกิดการคืนดีกันเกิดขึ้น ในบทนี้ เราพบความถ่อมใจของยาโคบ ยาโคบไม่ได้เรียกพี่ชายว่า “เธอ” แต่เรียกพี่ชายของตัวเองหลายครั้งว่า “นายเจ้าข้า” และใช้สรรพนามแทนตัวเองว่า “ยาโคบผู้รับใช้ของท่าน” แทนที่จะเรียกตัวเองว่า “ฉัน” หรือ “ข้าเอง” ซึ่งคำเรียกนี้พบได้ในบทต่อไปด้วย ซึ่งเป็นบทที่ทั้งสองคืนดีกันแล้ว เรื่องนี้จึงเป็นตัวอย่างที่โดดเด่นมากของยาโคบ เมื่อคราวที่อยู่ในห้องของมารดา มารดาของยาโคบได้รับการแจ้งข่าวจากพระเจ้าว่า “พี่จะรับใช้น้อง” (25:23) และเอชเชอผู้พี่ก็ได้รับการบอกจากบิดาของตนว่า “เจ้าจะรับใช้น้องชายของเจ้า” (27:40) ความถ่อมใจของยาโคบนั้น ไม่เพียงแต่แสดงกับพี่ชายตัวเองเท่านั้น แต่ยาโคบได้สารภาพกับพระเจ้าว่า “ข้าพระองค์ ไม่สมควรจะรับความรักมั่นคงและความซื่อสัตย์ แม้เล็กน้อยที่สุด ที่พระองค์ประทานแก่ผู้รับใช้ของพระองค์ ด้วยว่าข้าพระองค์ข้ามแม่น้ำจอร์แดนนี้เมื่อมิแต่ไม่ทำ และบัดนี้ข้าพระองค์มีผู้คนเป็นสองกลุ่ม” (32:10) แม้ว่าก่อนหน้านี้นยาโคบจะกล่าวถึงโอ้อวดให้เอชเชอฟังว่า “ข้าพเจ้าเคยอาศัยอยู่กับลาบันจนบัดนี้ ข้าพเจ้ามีฝูงโค ฝูงลา ฝูงแพะแกะ และมีคนใช้ชายหญิง” (32:4ff) แต่ยาโคบตระหนักเสมอว่าเขาเป็นเจ้าของสิ่งของเหล่านี้ได้ ก็เพราะพระเจ้าของอับราฮัม และพระเจ้าของอิสอัค

ความถ่อมใจนี้จึงเป็นเรื่องที่ยาโคบต้องกระทำก่อนที่จะกลับไปยังดินแดนบ้านเกิด ซึ่งตัวเองโหยหาที่จะได้กลับไป เป็นดินแดนที่เขาจะปักหลักฐานสร้างครอบครัวขึ้นอย่างสันติสุข ปราศจากความกลัว การรุกรานใดๆ จากพี่ชายสายเลือดเดียวกันที่เคยโกรธแค้นเขา

2. การคืนดีกันรวมไปถึงการจ่ายสิ่งที่นับเป็นทรัพย์สินด้วย ในกรณีของยาโคบ เขาได้เตรียมฝูงสัตว์เป็นจำนวนถึง 550 ตัว ประเทศเยอรมันได้ทำการจ่ายเงินชดเชยให้กับความเสียหายที่ตัวเองได้ก่อขึ้นในสมัยนาซี นับถึงปลายปี 2005 เป็นจำนวนเงินถึง 63,224 แส่นล้านยูโร เยอรมันเองยังคงต้องจ่ายค่าชดเชยนี้ให้กับเหยื่อของสงคราม เงินนี้เป็นเงินภาษีของประชาชนชาวเยอรมัน คนเยอรมันเองจึงตระหนักว่า สันติภาพและความสมานฉันท์กับเพื่อนบ้านและศักดิ์ศรีของคนยิว เป็นสิ่งที่มีคุณค่ามาก พวกเขาจึงยอมที่จะจ่ายเงินภาษีนี้คืนให้กับความผิดที่ได้เคยทำไว้

ความรู้สึกผิดของเราและความเศร้าโศกเสียใจของเรา จะแสดงออกหรือสื่อให้กับอีกฝ่ายได้ ก็ต่อเมื่อมีการจ่ายค่าราคาของความผิดนั้น โดยการกระทำบางอย่างของเรา ไม่เพียงแต่คำพูดขอโทษ แต่เป็นสิ่งของที่เราสามารถสื่อถึงการขอโทษด้วยใจจริง

3. เงื่อนไปประการที่สามของการคืนดีกัน คือความรู้สึกลึกซึ้งและความเศร้าโศกเสียใจของผู้ที่ทำผิด

ในเวลาใกล้จะสว่างนั้น เมื่อชายคนหนึ่งที่ปล้ำสู้กับยาโคบขอให้ยาโคบปล่อยเขาไป ยาโคบยืนยันว่า เขาจะไม่ปล่อยชายผู้นั้น จนกว่าชายผู้นั้นจะอวยพรเขาก่อน บุรุษนั้นถามยาโคบว่า “เจ้าชื่ออะไร?” คำถามง่ายๆ ที่จริงชายผู้นั้นรู้จักยาโคบผู้ที่ตัวเองปล้ำสู้ด้วยตลอดทั้งคืนไม่ใช่หรือ? ชายนั้นรู้ด้วยว่ายาโคบได้ทูลขอของพระเจ้าให้ช่วยกู้ให้พ้นจากการตามล่าของเอซาว เพราะยาโคบกลัวเอซาว ชายนั้นรู้ด้วยว่า ยาโคบนั้นปรารถนาเหลือเกินที่จะคืนดีกับเอซาว การที่บุรุษลึกลับนี้ถามคำถามง่ายๆ ที่รู้คำตอบอยู่แล้ว เป็นการทำให้ยาโคบเองได้ย้อนเรื่องราวกลับไปเมื่อ 20 ปีที่แล้ว ย้อนกลับไปเรื่องที่ทำให้ตัวเองต้องหนีออกจากบ้านเป็นเวลาถึง 20 ปี และทำให้ฝังใจกลัวพี่ชายของตัวเองอยู่จนกระทั่งในเวลานี้ บุรุษลึกลับนี้กำลังกระซิบกับยาโคบว่า “ยาโคบ ใช่ นั่นแหละคือคำตอบของชื่อของเจ้า ชื่อที่เจ้าควรจะตอบกับพ่อของเจ้า ในคราวที่ท่านถามเจ้าเมื่อ 20 ปีที่แล้วว่า “ลูกเอ๋ย เจ้าชื่ออะไร?” แต่ในเวลานั้น เจ้าโกหกพ่อของเจ้า และตอบพ่อของเจ้าว่า “ผมคือเอซาว บุตรหัวปีของพ่อ” ดังนั้นเอง การที่ยาโคบตอบบุรุษลึกลับนี้ว่า “ข้าพเจ้าชื่อ ยาโคบ” เป็นการตอบด้วยความจริงใจ ซื่อสัตย์ ไม่มีอ้อมค้อม บุรุษลึกลับนี้จึงอวยพรยาโคบทันทีในเวลานั้นและที่นั่น โดยให้นามยาโคบใหม่ว่า “อิสราเอล” คำอธิบายในพระคัมภีร์ที่พูดถึงความหมายของชื่อใหม่นี้ อาจเป็นการอธิบายที่ผ่านการตีความมาแล้ว นั่นคือ ด้วยความถ่อมใจของเจ้า (ยาโคบ) ด้วยความซื่อสัตย์และซื่อตรง เจ้าได้กลายเป็นผู้ชนะ เจ้าได้ชนะใจพระเจ้า และเจ้าจะได้สันติสุข ได้สันติภาพ ได้คืนดีกันกับพี่ชายของเจ้า

ชื่อของคนหนึ่ง จึง “ไม่ใช่แค่ชื่อ” เมื่อเอซาวพบว่าตัวเองถูกหลอก และถูกขโมยพรของพ่อ เป็นพรที่ตัวเองควรจะได้ เอซาวร้องไห้เสียงดังด้วยใจสลาย “ชื่อยาโคบ—ชื่อนี้เป็นชื่อที่สะท้อนตัวตนจริงของยาโคบ” ชื่อจึงแสดงตัวตนของคนที่นั่น ทั้งในอดีตและปัจจุบัน ถึงสิ่งที่เขาหรือเธอได้เคยทำหรือได้เคยเป็น หรือที่ทำและที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน อนาคตของเราเองก็ยังคงเกี่ยวข้องกับชื่อของเรา

4. แม้ว่ายาโคบไม่สามารถรู้ถึงชื่อหรือนามของบุรุษลึกลับนี้ แต่ยาโคบได้ตั้งชื่อสถานที่แห่งความทรงจำนี้ว่า เบนีเอล แปลว่า “พระพักตร์พระเจ้า” แม้คำแปลนี้จะไม่ปรากฏในพระคัมภีร์ฉบับภาษาไทย แต่คำฮีบรู “พานิม/เบนนิม” แปลว่า “หน้าหรือพระพักตร์” เป็นคำสำคัญของเรื่องราวในบทนี้ เพราะคำนี้ปรากฏ 10 ครั้งในบทนี้ หากเราจะแปลตามตัวอักษรในข้อ 21 และ 22 น่าจะแปลว่า “ลูกเกิด ยาโคบผู้รับใช้ของท่าน กำลังตามมาข้างหลัง เพราะยาโคบคิดว่า “ข้าคงจะระงับหน้าแห่งความโกรธและความเกลียดชัง ด้วยของกำนัลต่างๆที่ส่งล่วงหน้าไป และภายหลังเมื่อข้าเห็นหน้าเขา บางทีเขาอาจจะกล่าวยอมรับหน้าข้า และของกำนัลต่างๆจึงล่วงหน้าไปก่อนเขา และคืนนั้นเขายังค้างอยู่ในค่าย” ซึ่งในบทต่อมา เราพบว่า ยาโคบภายใต้อ้อมกอดของพี่ชาย ได้กล่าวว่า “เมื่อข้าพเจ้าเห็นหน้าท่าน ก็เหมือนเห็นพระพักตร์ของพระเจ้า” ที่เบนีเอล ยาโคบได้เห็นพระพักตร์หรือหน้าของพระเจ้า เป็นพระพักตร์หรือหน้า ที่ไม่ได้แสดงความโกรธ ข่มขู่ โกรธเคือง หรืออาฆาตแค้น แต่เป็นหน้าหรือพระพักตร์ที่ทรงยอมรับยาโคบ และทรงอภัยให้ยาโคบ เบนีเอลของเราทั้งหลาย ก็คือที่ไม่วางเขนนั่นเอง ที่นั่น ทุกครั้งที่เราได้ตระหนักและสารภาพบาปของเรา เราได้เผชิญหน้ากับพระบุตรของพระเจ้า ที่นั่นพระเยซูทรงตรัสถามเราว่า “เจ้าชื่ออะไร?”

5. เมื่อนุรุษลึกลับจากไปแล้ว ดวงอาทิตย์ขึ้นฉายแสงเพื่อยาโคบ (มิใช่ แค่ดวงอาทิตย์ขึ้นเหนือหัวเพื่อส่องสว่าง แต่ขึ้น “เพื่อ” ยาโคบ) ยาโคบมาบัดนี้ ได้ก้าวหลุดพ้นจากความกลัว ความทุกข์ใจ ความวิตกกังวล ความไม่แน่ใจ และความรู้สึกผิด ที่ครอบงำเขามาเนิ่นนาน มาบัดนี้ยาโคบสามารถเดินออกมาจากความรู้สึกผิดได้อย่างมีความสุขในหนทางใหม่แห่งแสงสว่างที่ฉายแสงเข้าในชีวิต แต่กระนั้น ยาโคบต้องเดินโขยกเขยก ในพระธรรมปฐมกาล เราไม่พบว่ายาโคบได้รับการรักษาให้หายจากการเดิน โขยกเขยก ตลอดชีวิตที่เหลือของยาโคบ ทุกครั้งที่เขาจะรีบทำอะไร เขาคงต้องร้อง “โอยเจ็บ” เสมอ ความรู้สึกเจ็บนี้จะคอยเตือนเขาถึงเหตุการณ์ที่เปนิเอล และทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์นี้

เมื่อปีที่แล้ว มีแขกชาวเกาหลีมาพักอยู่กับผมและภรรยาเป็นเวลาสองสามวัน ในเช้าวันหนึ่ง ขณะที่กำลังรับประทานอาหารเช้า แขกคนนี้ได้เล่าเรื่องที่น่าสนใจให้พวกเราฟัง เป็นเรื่องเกี่ยวกับเด็กชายคนหนึ่งที่ยังน้อย วันหนึ่งพ่อของเด็กคนนั้นพูดกับเด็กคนนั้นว่า “ฟังนะลูก ถ้าลูกเกรือกในครั้งต่อไป พ่อจะตอกตะขอเหล็กไว้ที่กำแพงในห้องนอนของลูก” ปรากฏว่าในห้องของเด็กคนนี้มีตะขอที่พ่อตอกไว้เต็มไปหมด ผ่านไปช่วงหนึ่ง นับตะขอได้ 20 อัน เด็กน้อยเริ่มรู้สึกสะเทือนใจ จึงพูดกับพ่อว่า “พ่อครับ ทุกครั้งที่ผมทำอะไรที่ผิดๆให้กับพ่อ ขอพ่อช่วยดึงตะขอเหล็กนี้ออกจากผนังห้องผมได้มั๊ย” จากนั้นตะขอก็เริ่มหายไปทีละตัว และในที่สุดก็หายไปหมด เด็กน้อยคนนี้ได้ใจมาก อย่างไรก็ตาม เมื่อเขามองที่กำแพงใกล้ๆ เขายังคงเห็นรู 20 รูเหล่านั้นติดอยู่บนกำแพง แต่คราวนี้เด็กน้อยไม่ได้ขอให้พ่อเติมรูเหล่านั้นให้เต็มเหมือนเดิม

6. เมื่อเราพิจารณาพระธรรมปฐมกาล 32 เรื่องราวในตอนนี้อย่างลึกซึ้งไว้ไม่เพียงแคในใจของยาโคบ แต่ตรึงไว้ในจิตใจของคนอิสราเอลทั้งชาติ แม้จะผ่านมาหลายร้อยปี เมื่อมีการอ่านพระธรรมปฐมกาล ลูกหลานของอิสราเอลจะไม่รับประทานเส้นเอ็นที่ติดมากับสะโพกของสัตว์ พวกเขาตอกย้ำกับตัวเองแล้วกันว่า พวกเขาได้รับการขนานนามตามบรรพบุรุษของพวกเขา คือ “ลูกหลานอิสราเอล” พวกเขาได้รับการเลือกสรรจากพระเจ้าให้ได้รับพระพรพิเศษและให้ทำพันธกิจพิเศษกับบรรดาประชาชาติ เรื่องนี้ได้ประยุกต์มาถึงเราทั้งหลาย ผู้เป็น “อิสราเอลใหม่” ด้วย

ชื่อนั้นได้รับการตั้งมาแล้ว ไม่เพียงแต่ในคราวที่เราแต่ละคนเกิดมา แต่รวมถึงชื่อของกลุ่มคน ชื่อครอบครัว ชื่อคริสตจักร ชื่อสถาบันพระคริสตธรรม บริษัท หรือประเทศชาติ ชื่อของคนแต่ละคน แสดงตัวตนของคนๆนั้น เช่นเดียวกันกับชื่อของกลุ่มคน ที่แสดงตัวตนของคนกลุ่มนั้น ไม่มีคนกลุ่มไหนที่ไม่มีเรื่องราวที่ไม่ดีของตัวเอง เราต้องจดจำ และเรียนรู้จากประวัติศาสตร์ของเรา ทั้งเรื่องส่วนตัวของเรา และของส่วนรวม จดจำทั้งสิ่งดีและสิ่งไม่ดี เรื่องนี้สำคัญมาก ไม่เพียงแต่จะสำคัญสำหรับผู้ที่เคยทำผิด แต่สำคัญสำหรับคนที่เคยตกเป็นเหยื่อของการหลอกลวง หรือถูกกระทำด้วย เราทั้งหลายทุกคนเป็นคนที่เสื่อมทราม เหยื่อของเมื่อนาน อาจกลายเป็นผู้กระทำร้ายผู้อื่นได้ด้วยในอนาคต

ผมจะยกตัวอย่างให้ฟัง เพื่อเราจะได้ไม่พลาดที่จะเรียนรู้จากอดีตของเรา

ระเบิดปรมาณูถูกทิ้งลงที่เมืองฮิโรชิมาเมื่อวันที่ 6 สิงหาคม ปี 1945 และระเบิดปรมาณูอีกลูกหนึ่งถูกทิ้งลงที่เมืองนางาซากิในอีกสามวันต่อมา พวกเราเองที่เป็นคนญี่ปุ่น ได้กลายเป็นเหยื่อรายแรกของโลก สำหรับอาวุธสงครามที่ทันสมัย ที่มีพลังทำลายล้างที่ยิ่งใหญ่มาก ระเบิดปรมาณูลูกหนึ่งลอยอยู่ในมหาสมุทร

แปซิฟิก ซึ่งเป็นบริเวณที่ทหารอเมริกันกำลังทำการทดลองระเบิดไฮโดรเจน ชาวประมงญี่ปุ่นสองสามคนในเรือนี้กลับถึงฝั่งตายเป็นศพ ซึ่งยังมีอีกหลายครอบครัวที่ต้องทนทุกข์กับเรื่องนี้ คลื่นซุนามิลูกล่าสุดที่ถาโถมเข้าโจมตีโรงผลิตพลังงานนิวเคลียร์ที่เมืองฟูกูชิม่า แสดงให้เห็นชัดเจนว่า พวกเราที่เป็นคนญี่ปุ่นไม่ได้เรียนรู้อะไรจากเหตุการณ์โศกนาฏกรรมในอดีตที่ผ่านมาเลย เมื่อปีที่แล้ว วันที่ 11 มีนาคม ยังคงมีสถานีผลิตพลังงานนิวเคลียร์ที่ดำเนินการผลิตอยู่ในประเทศญี่ปุ่น ในฐานะที่ญี่ปุ่นเองเป็นเหยื่อรายแรกของพลังงานนิวเคลียร์ ญี่ปุ่นไม่ควรเลยที่จะสร้าง โรงงานผลิตพลังงานเช่นนี้ในประเทศ

พวกเราคงจะรู้จักสถานีรถไฟเชื่อมต่อเส้นทางระหว่างไทยและพม่า ที่สร้างโดยกองทัพญี่ปุ่นในสมัยสงครามแปซิฟิก ซึ่งก่อสร้างโดยนักโทษสงคราม ในเวลานั้นมีการใช้แรงงานนักโทษเหล่านี้อย่างหนัก ให้อาหารขั้นต่ำ ไม่ให้ยารักษาโรค และการทำร้ายร่างกายนักโทษเหล่านี้ ส่งผลให้นักโทษจำนวน 16,000 คน จากทั้งหมด 61,000 คนต้องตาย ผมเองได้รับการบอกเล่าว่า ที่ใกล้กับสะพานแม่น้ำแคว เมืองกาญจนบุรี มีการสร้างสุสานรำลึกถึงนักโทษเหล่านี้ เป็นสุสานที่สร้างโดยนักโทษที่รอดชีวิตจากนรกในเวลานั้น ที่กำแพงรำลึกนั้นมีรายชื่อเพื่อนร่วมชะตาเดียวกับพวกเขาที่ไม่สามารถเอาชีวิตรอดมาได้ อย่างพวกเขา ป้ายหินแกะสลักที่นั่นเขียนไว้ว่า “พวกเรายกโทษให้พวกคุณ แต่พวกเราจะไม่ลืม” (“We forgive you, but we shall never forget.”) ผู้รับใช้พระเจ้าท่านหนึ่งที่เป็นชาวญี่ปุ่น ได้พูดอ้างถึงป้ายหินนี้ว่า “เราทั้งหลายมีพระเจ้าผู้แสนประเสริฐ ผู้ทรงตั้งยกโทษบาป และไม่จดจำความบาปนั้น” สามปีต่อมา เมื่อผมสอนอยู่ที่ประเทศไต้หวัน ผมได้เทศนาที่โบสถ์แห่งหนึ่งในกรุงไทเป หัวข้อคำเทศนาของผมคือ “พระเจ้าของเราเป็นพระเจ้าที่ขอบลิมหรือ?” คำตอบของคำถามนี้คือ “ไม่ใช่” พระเจ้าของเราไม่ใช่ผู้ที่กำลังทำการแก้ไขคุณวุฒิทางจิตวิญญาณของเรา หากเราสารภาพบาปของเราอย่างแท้จริงและได้รับการอภัยโทษบาป พระองค์จะทรงขีดเส้นบันทึกในหน้าคุณวุฒิของเราด้วย แต่พระองค์จะไม่ฉีกหน้าที่เราทำผิดทิ้ง หรือจะไม่ทรงเอาลึกลับเปื้อนมาป้ายทับความผิดนั้น เราทั้งหลายจะขอบพระคุณและสำนึกในพระคุณและความรักของพระเจ้าอย่างสุดใจได้ ก็ต่อเมื่อเราจดจำบาปที่เราได้รับการอภัยนั้น ผมเองไม่คิดว่า ข้อความที่จารึกไว้ที่ป้ายหินนั้น เป็นข้อความที่ไม่เป็นพระคัมภีร์หรือไม่แสดงความเชื่อของคริสเตียน เส้นทางรถไฟสายมรณะนั้นไม่ได้ถูกสร้างขึ้น โดยคนที่เป็นนักโทษสงครามเท่านั้น แต่โดยแรงงานทาสที่ถูกหลอกมาจะประเทศใกล้เคียงในแถบเอเชีย ประมาณ 200,000 ถึง 300,000 คน ซึ่งในจำนวนนี้ ประมาณ 90,000 คนเสียชีวิตในการก่อสร้างนี้ มากกว่าครึ่งหนึ่งเชื่อกันว่าเป็นแรงงานคนไทย คนไทยประมาณ 50,000 คนที่ต้องจบชีวิตลง นี่เป็นตัวเลขที่น่าตกใจ คนเหล่านี้ไม่ควรต้องมาตายในการใช้แรงงานนี้ เราไม่ได้พูดถึงการตายด้วยภัยธรรมชาติ ไม่ใช่การตายด้วยคลื่นซุนามิ หรือแผ่นดินไหว คนเหล่านี้จบชีวิตลงเพราะความอยุติธรรม ที่กระทำโดยกองทัพญี่ปุ่น และจวบจนปัจจุบันนี้ ผู้คนกว่าหนึ่งล้านคน ทั้งแม่ม่าย เด็กๆ ลูกหลานของพวกเขา พี่สาว พี่ชาย ญาติๆ ของพวกเขาอาจจะยังคงโศกเศร้า และอาจจะโกรธในความอยุติธรรมที่ได้รับ ไม่เหมือนกับฝ่ายพันธมิตรสงคราม ซึ่งเก็บสถิติที่ไม่ถูกต้อง ซึ่งไม่สามารถลดจำนวนโศกนาฏกรรมและความไม่ยุติธรรมนี้ได้เลย

เมื่อเช้าวันเสาร์ที่ผ่านมา ผมและภรรยาได้ออกไปที่ร้านใกล้ๆ ร้าน 7-11 และได้เดินเลียวนคิดหลายรอบ ในที่สุดก็เดินวนไปกว่า 90 นาที แม้ว่าจะเดินอยู่ในช่วงอากาศที่ไม่ร้อนมากอย่างกลางเดือนพฤศจิกายนนี้ มันก็ไม่ง่ายสำหรับเรา

สองคน ที่อายุมากแล้ว และเพิ่งมาจากประเทศที่หนาวมากอย่างฮอลแลนด์ เวลานั้นผมเองคิดถึงนักโทษสงครามเหล่านั้น และแรงงานชาวเอเชียที่ถูกเกณฑ์ให้ทำงานก่อสร้างทางรถไฟสายมรณะ พวกเขาต้องตากแดด ทำงานหนักทุกวันทั้งปี ตั้งแต่เช้าจนเย็นย่ำ ไม่ว่าจะฝนตกหรือแดดออก ไม่ว่าจะท้องจะหิวแค่ไหน และมีเพียงน้ำเพียงไม่กี่หยดที่ได้รับเพื่อประทัง อากาศกระหายน้ำที่แห้งผาก ทุกวัน ที่บีโอที ผมเองจะเห็นแมวอ้วนนอนราบที่พื้น และมีความสุขกับการนอนเล่นพักผ่อน ยามบ่าย แต่คนเหล่านั้นที่ทำงานหนักจนตายที่สถานีรถไฟ ต้องถูกสั่งห้ามแม้แต่การจับหลับสั้นๆ

ผมเองครั้งหนึ่งเคยอ่านเรื่องราวการใช้แรงงานคนอินโดนีเซีย ชายคนนี้อวดพั้นการใช้แรงงานทาสในครั้งนี้ อย่างไม่รู้ก็ตามเมื่อสงครามสิ้นสุดลง เขาไม่มีเงินพอที่จะเดินทางกลับบ้านตัวเองได้ เขาจึงตัดสินใจอยู่ที่นี้ แต่งานกับสาว ไทย หลายปีต่อมา เขาได้พบกับชายญี่ปุ่นคนหนึ่ง ที่ครั้งหนึ่งเคยเป็นทหารและทำหน้าที่เป็นล่ามแปลให้กับคนงาน ก่อสร้างสถานีรถไฟสายมรณะนี้ พวกเขาบางคนอาจจะเคยได้ยินชื่อของอดีตทหารคนนี้ เขาชื่อ นากาเซ่ ทากาซึ นั้บถือ ศาสนาพุทธ ชายชาวอินโดนีเซียคนนี้อันมาก ๆ หลังสงครามสิ้นสุดลง นากาเซ่ได้มอบเงินจำนวนหนึ่งให้ชายอินโดนีเซีย คนนี้ เพื่อซื้อตัวเครื่องบินเดินทางกลับบ้าน ในการเดินทางกลับบ้านเกิดที่ตัวเองจากมานานกว่าครึ่งศตวรรษ นับว่ายาก มากสำหรับเขาและคนในหมู่บ้านของเขาที่เมืองจาวา ที่จะจดจำกันได้ เช่นวันหนึ่ง หญิงชราคนหนึ่งมาหาเขาและถามว่า “คุณจำฉันได้มั๊ย?” ชายคนนี้พยายามอย่างหนัก และตอบว่าเขาจำไม่ได้ หญิงชรานั้นพูดจิมงว่า “ฉันเป็นคู่หมั้นของคุณไง และฉันก็ยังเป็นคู่หมั้นของคุณอยู่นะ!” ฟังเช่นนั้นแล้ว ชายผู้นี้ก็ร้องไห้โฮ ผมหวังว่า เขาคงจะไม่ใช่คนเดียวที่ต้องอยู่ตาม ลำพังอีกต่อไป สี่ปีต่อมา ขณะที่ผมกำลังสอนอยู่ที่มหาวิทยาลัยนานจิง และได้รับการแนะนำชื่อว่า “มูราโอเกะ” ชื่อนี้ทำให้ผมระลึกถึงคุณพ่อ ท่านเป็นนายทหารชั้นพันโทแห่งกองทัพจักรวรรดิญี่ปุ่น เมื่อวันที่ 15 สิงหาคม 1945 คุณพ่อของผม มูราโอเกะ โยชิเอะ ก็อยู่ที่นานจิง ซึ่งในเวลานั้นผมอายุเพียง 7 ขวบ และเหตุการณ์ก่อนหน้านั้นที่ผมยังอยู่ในท้องคุณแม่ ในเดือนธันวาคม 1937 เกิดการสังหารหมู่ในเมืองนานจิง

อย่างไม่รู้ก็ตาม ผมเองเห็นด้วยกับ ไวส์แซกเกอร์ นักการเมืองชาวเยอรมันคริสเตียนที่มีชื่อเสียง ในวันครบรอบ 40 ปีแห่งความพ่ายแพ้ของพวกนาซี เมื่อวันที่ 8 พฤษภาคม 1985 ไวส์แซกเกอร์ได้กล่าวสุนทรพจน์ที่โด่งดังมากที่รัฐสภา แห่งเยอรมัน ในฐานะประธานาธิบดีแห่งสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมันนี้ ท่านกล่าวว่า “ใครก็ตามที่เปิดตาของตัวเองให้กับ อดีตที่ผ่านมา เขาจะกลายเป็นคนตาบอดในโลกปัจจุบัน คนเยอรมันส่วนมากของประเทศเราในปัจจุบันนี้ ไม่ว่าจะเป็ นลูกหลานหรือผู้ที่ไม่ได้เกิดมาในช่วงสงครามครั้งนั้นก็ตาม พวกเขาไม่สามารถสารภาพบาป ซึ่งพวกเขาไม่ได้ก่อด้วยตัว เขาเอง กระนั้น ไม่ว่าจะคนที่ทำผิด หรือคนที่ไม่ผิด คนหนุ่มสาว หรือผู้เฒ่าผู้แก่ เราทั้งหลายต่างต้องรับผิดชอบต่อสิ่งที่พวก เรากะทำในประวัติศาสตร์ของเรา และในสิ่งที่เราเกี่ยวข้องด้วย”

ผมเองกำลังยืนอยู่ในสถานนมัสการของพระเจ้าในเมืองไทยนี้ ผมเองตระหนักในภูมิหลังของผม ชื่อของผม และ ชนชาติของผม ผมและภรรยาเริ่มเรียนรู้ในสิ่งที่กองทัพญี่ปุ่นได้กระทำไว้ในสมัยสงครามมหาบูรพา กระทำกับคนไทย ที่นี้ ไม่ว่าจะเป็ นเรื่องของความยุติธรรมที่สรรหาคำบรรยายไม่ได้ การทำลายล้าง ความโหดร้าย ป่าเถื่อน และความ

เจ็บปวดที่สร้างไว้ สิ่งเหล่านั้น ไม่ควรเกิดขึ้นเลย ผมและภรรยาต้องการให้ทุกคนทราบว่า เราทั้งสองรู้สึกอายอย่างที่สุด และเสียใจอย่างสุดซึ้งในสิ่งที่เกิดขึ้น และเราเองกำลังทำในสิ่งที่เล็กน้อยมาก ว่าเราจะไม่ทำอย่างที่เคยทำอีก เราได้ส่งจดหมายถึงเพื่อนร่วมชาติในญี่ปุ่น และในต่างประเทศว่า หากเราที่เป็นคนญี่ปุ่น อยากจะอยู่ในฐานะผู้ที่เป็นประเทศที่ได้รับการเคารพยกย่อง เราต้องกล้าเผชิญกับความจริงจากประวัติศาสตร์ของเรา ด้วยความกล้าหาญและความซื่อสัตย์ และกระทำบางอย่างเพื่อการนี้ เมื่อเก้าปีที่แล้ว เมื่อผมเกษียณจากการเป็นอาจารย์ประจำที่มหาวิทยาลัยเลเดน ที่ประเทศฮอลแลนด์ ผมและภรรยาได้อาสาเป็นอาสาสมัคร รับสอนฟรี ในประเทศต่างๆในเอเชีย ที่เคยได้รับผลกระทบจากกองทัพญี่ปุ่น บางคนในประเทศฮอลแลนด์ คนที่ไม่รู้ว่าพวกเรามาทำอะไรที่นี่ พวกเขาซักถามอย่างกระเซ้าว่า “ปีนี้ คุณสองคนจะใช้เวลาหยุดเดินทางไปประเทศอะไรในเอเชียล่ะ?”

พี่น้องที่รัก นี่เป็นเส้นทางแห่ง “เวีย โดโล โรซ่า” หรือ เส้นทางแห่งไม้กางเขน ของเราทั้งสองในเอเชีย เราถวายสิบลดที่เป็นส่วนของรายได้ของเรา และสิบลดที่เป็นส่วนของเวลาของเรา ให้กับเส้นทางนี้ สถาบันฯบีไอทีได้กรุณาเชิญเราทั้งสองให้มาสอนในปีนี้ ซึ่งเราซาบซึ้งใจมาก ประเทศไทยจึงเป็นประเทศที่สิบลดของเส้นทางแห่งไม้กางเขนของเราในเอเชีย เราไม่ได้มาทำให้ท่านเจ็บปวดอีก แต่มาเพื่อการเยียวยารักษา เราไม่ได้มาทำให้ท่านต้องทำงานหนักจนตาย หรือมาบังคับ หรือปล้นสะดม หรือทำลายข้าวของของท่าน เราทั้งสองมาที่นี่เพื่อเสนอท่านทุกคนในสิ่งที่เรามี ฟรี และให้สิ่งนั้นเป็นประโยชน์กับท่านทุกคน กรุณาอธิษฐานเผื่อประเทศของผมด้วย ที่จะเรียนรู้และจดจำชื่อของตัวเอง ที่จะยอมรับผิดและสารภาพในบาปที่ได้ทำในอดีต และที่จะมุ่งแสวงหาการกระทำเพื่อกลับคืนดีกับคนไทยและกับประเทศอื่นๆในโลกนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับประเทศในเอเชีย

ขอบคุณทุกท่านและ อาเมน.